

Nová názvoslovná norma

Od 1. srpna 2023 platí v České republice inovovaná norma ČSN 39 5002 *Civilní střelné zbraně a střelivo – Terminologie*. Ačkoliv se to na první pohled nezdá, tato závazná norma se beze všech pochyb více či méně promítne prakticky do všech oborů, které mají u nás co dělat se zbraněmi a střelivem. Na tvorbě normy se významně podílel Český úřad pro zkoušení zbraní a střeliva Praha, a tak jsem položil několik upřesňujících otázek jeho předsedovi **Ing. Milanu Kuklovi**.

Ing. Martin Kukla, předseda Českého úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva

Pokud vím, Český úřad pro zkoušení zbraní a střeliva byl jedním z iniciátorů zásadní novelizace názvoslovných norem ČSN 39 5002-1, platné od roku 1996, a o rok mladší ČSN 39 5002-2. Co vás k tomu vedlo?

V důsledku potřeb reagovat na zhoršenou situaci v oblasti zneužívání zbraní k páčání trestné činnosti, zejména zbraní upravených z původně zbraní vojenských, začala vznikat nová, velmi turbulentní situace v oblasti právních úprav týkajících se zbraní. Ať už byla podnětem novela evropské zbrojní směrnice spolu s dalšími právními akty s tím souvisejícími, nebo tehdejší stížnost České republiky na její neplatnost, mělo to dopad do právního prostředí týkajícího se regulace zbraní a uplatňovaných restrikcí. S tím samozřejmě souviselo i pojmosloví, které muselo odpovídajícím způsobem reagovat na změny týkající se zbraní a střeliva, a bylo přítom v mnoha případech nové, neúplné, nejasné nebo nejednotné. Bylo tedy

zapotřebí nejenom pojmenovat a řešit řadu problematik v oboru zbraní a střeliva, ale také poměrně rychle provádět odpovídající právní úpravy.

Jde o to, aby se pokryly současné potřeby českého zbrojního průmyslu a realizace zbraní v naší společnosti i na mezinárodním poli. Snažili jsme se, aby se při vytváření předpisů právního charakteru mohlo používat mj. pojmosloví, jež používá průmysl a akceptují ho i související obory. Na základě technické normy, kterou letos v srpnu vydal Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví s účinností od 1. září 2023, se vytváří harmonizované prostředí pro účely širokého použití věcně odpovídajícího, tedy správného, srozumitelného a nedvojznačného pojmosloví. V tomto je základní význam terminologické normy.

Jak norma vznikala?

Aby se dalo vyhnout velkým a dlouhodobým diskuzím o významu jednotlivých pojmů, rozhodli jsme se, že budeme iniciovat vznik do té doby neexistující národní technické normalizační komise. Byla založena TNK 155 – Zbraně a střelivo pro civilní potřebu, jako pracovní orgán České agentury pro standardizaci. Tyto komise existují i v jiných oborech a dalo by se konstatovat, že odborně zajišťují technické normy ve své působnosti. Mají v popisu práce projednávat návrhy na jejich revize, tvorbu či úpravu. Komise TNK 155 má působnost k technickým normám ČSN třídy 39 a jedním z jejích úkolů byla důkladná a zcela zásadní revize předcházejících terminologických norem z let 1996 a 1997.

Při vytváření komise jsem dbal na to, aby v ní byly zastoupeny české subjekty, které mohou mít jakýkoliv zájem na tech-

nických normách v daném oboru, tedy aby bylo vytvořeno potřebné prostředí diskuzního fóra k uplatnění názorů či podnětů. Zřízení a možnost se do TNK přihlásit byly zveřejněny ve Věstníku ÚNMZ. V TNK 155 jsou zastoupeny mj. ministerstvo vnitra nebo ministerstvo obrany, Kriminologický ústav Praha, profesní a jiné zájmové organizace a asociace i výrobci civilních zbraní, střeliva a příslušenství. Členství v TNK je otevřené pro další zájemce. Jde o to, aby vznikající technické normy byly nekonfliktní, aby už při jejich vytváření byly vypořádány připomínky, a bylo tedy dosaženo širokého konsenzu zainteresovaných stran. Domnívám se, že se v TNK podařilo vytvořit dobré pracovní prostředí, ale i tak terminologická norma vznikala poměrně dlouhou dobu a leckdy to nebylo lehké. Docházelo k vášnivým diskuzím, každé slovíčko se mnohokrát obracelo. Hlavními zpracovateli byli paní Ivana Petrašová z firmy Petrašová Brno a profesor Ing. Ludvík Juříček, Ph.D., za spolupráce Ing. Jana Palounka z Centra technické normalizace ČÚZZS Praha.

Poděkování náleží všem členům TNK 155, kteří odvedli velmi dobrou práci.

A jak jste tedy s normou a jejím zpracováním spokojeni?

Nemám z toho špatný pocit. Především musím říct, že veškeré normy ČSN řady 39, které svým způsobem obhospodařujeme, byly revidovány a aktualizovány. Poslední, kterou bylo nutno přepracovat, byla právě tato terminologie. Lze konstatovat, že aktuálním výsledkem je norma lepší, než byly zmíněné terminologické normy z 90. let. Ty odpovídaly době, kdy vznikaly, a prostě se už přežily.

Také musím uvést, že technická norma, byť terminologická, si neklade za cíl být nějakou univerzální výkladovou encyklo-